LAUSUNTO

12.11.2018

Asia: HE 154/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten hyvinvoinnista ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan asiantuntijapyyntö.

ELÄINTEN HYVINVOINTILAIN UUDISTUKSEN MERKITYS TURKISTUOTANNOLLE SUOMESSA

Uudessa laissa keskeisenä tavoitteena on edistää eläimen hyvinvointia. Eläinten hyvinvointi on myös turkiseläinkasvatuksen perusedellytys ja kaiken toiminnan ja tutkimuksen keskiössä. Lain tavoite edistää eläinten hyvinvointia, lisätä eläinten kunnioitusta ja hyvää kohtelua on yhteneväinen turkiseläinkasvattajien eläintenpidon näkemyksen kanssa. Uuden lain tulee edistää kaikkien eläinten hyvinvointia, niin lemmikkinä pidettävien lajien kuin tuotantoeläintenkin osalta, kuitenkin mahdollistaen tuotantoeläin-elinkeinojen jatkuvuuden ja kannattavuuden Suomessa.

Suomalainen turkiselinkeino haluaa profiloitua toimialan vastuullisimpana maailmassa. Suomi onkin alan vastuullisuuden, jäljitettävyyden ja sertifioinnin edelläkävijä. Elinkeino on mittavilla satsauksilla itse kehittänyt monia eläinten hyvinvointia edistäviä toimia, jotka ylittävät nykyisen lainsäädännön vaatimukset. Tärkeimpinä näistä on Euroopan laajuinen turkiseläinten hyvinvointimittaristo WelFur, joka perustuu eri eläinlajeille luodun Welfare Quality -hyvinvointimittariston periaatteisiin sekä ProFurin sertifiointijärjestelmä. Lisäksi turkiseläinten hyvinvoinnin tutkimus on nostettu keskiöön.

Turkistuotanto on Suomessa merkittävä ala. Turkikset ovat yksi Suomen suurimmista vientituotteista. Ala on viimeisen 10 vuoden aikana suhdannevaihteluiden mukaan tuonut Suomeen nettovientituloja 300 – 810 M€ vuosittain. Kansallisesti ja etenkin alueellisesti tuotannolla liitännäiselinkeinoineen on suuri yhteiskunnallinen merkitys. Kokonaisuudessaan Suomessa on 825 turkiseläinkasvattajain liittoon kuuluvaa jäsenyritystä, joilla on 960 turkiseläinten kasvatuspaikkaa. Lisäksi on enintään muutama kymmenen toimijaa tai tilaa, jotka eivät ole liiton jäseniä ja liiton kontrollin ulkopuolella.

Pidämme hallituksen esitystä hyvänä ja haluamme korostaa muutamaa asiaa elinkeinon näkökulmasta:

Lakiehdotuksen pykälät ja yksityiskohtaiset perustelut:

6 § Yleiset periaatteet ja 12 § Kohtelun yleiset vaatimukset

> Koska lain perimmäinen tarkoitus on suojata eläimiä tarpeettomalta kärsimykseltä, eikä niiden hyvinvointia saa tarpeettomasti vaarantaa, olimme esittäneet lausunnossamme (Lausuntopyyntö 2070/01.01/2017; Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eläinten hyvinvoinnista ja laeksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta), että tiloille luvatta tunkeutuminen laskettaisiin eläinsuojelurikokseksi 6 § perusteella. Mielestämme lain perusteluihin kirjattu kohta (12 §) siitä, että vieraiden ihmisten liikkuminen eläintiloissa saattaa aiheuttaa eläimissä pelkoa ja rauhatonta käyttäytymistä ei ole riittävä eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi tunkeutumistilanteessa. Sen lisäksi että vieraat ihmiset aiheuttavat eläimelle pelkotiloja ja stressiä, tiloille luvatta tunkeutujat voivat toiminnallaan

tuoda tilalle vakavia tartunnallisia sairauksia, koska eivät noudata suojaustoimenpiteitä ja -sääntöjä. Lisäksi tiloille saapuminen tapahtuu tautisulun ohi.

21 § Ruokinta ja juotto

Turkiseläinten osalta jatkuvasta vedensaannista on tarkoitus säätää tarkemmin Valtioneuvoston asetuksessa (1084/2011). Asetuksen ehdotetun § 11 muutoksessa säädettäisiin, että samana vuona syntyneiden pentujen ja siitoksesta poistettavien turkiseläinten osalta jatkuvaa vedensaantia ei edellytettäisi. Tämä johtuu siitä, että nahkatuotantoon tarkoitetut eläimet ovat tilalla pääosin sellaiseen vuodenaikaan, jolloin ulkolämpötila ei aiheuta juomaveden jäätymistä, ennen kuin eläimet nahkotaan kasvatuskauden lopussa. Mikäli juomavesi jäätyy syksyn muutaman pakkaspäivän aikana, turkiseläinten vedensaanti voidaan turvata juottamalla eläimet vähintään kolme kertaa päivässä juomakuppiin.

Siirtymäajat turkistilan uudistustöille on haluttu olevan pitkä. Tämä johtuu siitä, että rakentaminen on tiloilla mahdollista vain muutaman kuukauden ajan vuodesta, lähinnä loppukesästä ja syksyllä. Talvella ja turkiseläinten penikointi- ja pienpentuaikana rakennustöitä ei voi suorittaa. Lisäksi turkiselinkeinon erikoistuotteiden saatavuus on rajallinen.

Vantaalla 12.11.2018

SUOMEN TURKISELÄINTEN KASVATTAJAIN LIITTO RY

Marja Tiura
toiminnanjohtaja STKL ry
p. 050-511 3060
marja.tiura@profur.fi

Johanna Korpela
eläinlääkäri STKL ry
p. 020-700 7622
johanna.korpela@profur.fi